

Handläggare: Linda Palo
Tfn 08-508 275 26

Till
Stadsbyggnadsnämnden

Startpromemoria för program för Aspudden och Midsommarkransen

Förslag till beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar att programarbete påbörjas.

Susanne Lindh

Malin Olsson

Sammanfattning

För att möta Stockholms växande befolkning har *Promenadstaden – översiktsplan för Stockholm* pekat ut ett område väster och söder om innerstaden som den centrala stadens utvidgning. Aspudden och Midsommarkransen är två populära stadsdelar som ligger inom detta område. Programmet syftar till att utreda hur stadsdelarna kan utvecklas och växa på sina egna villkor, men i enlighet med översiktsplanen.

Programmet ska visa var och hur ny bebyggelse kan uppföras. Tre större områden ska utredas närmare i programmet; Brandstegen 1, del av Liljeholmen 1:1 intill Skärsliparen samt del av Herbariet 3 intill Brännkyrka gymnasium. Frågor som grönsstruktur, ekologiska samband, rekreation och kulturhistoria behöver utredas, men även förskolefrågan har stor betydelse. Redan idag är behovet av fler förskoleplatser stort, med fler invånare växer behovet och det finns flera förskolor som är uppförda med tidsbegränsade bygglov som behöver en permanent plats. En annan viktig fråga att hantera i programmet är att utbildningsförvaltningen ser behov av en ny skola i området.

Under programarbetet bör också en dialog föras med företagare, föreningar och boende i stadsdelarna.

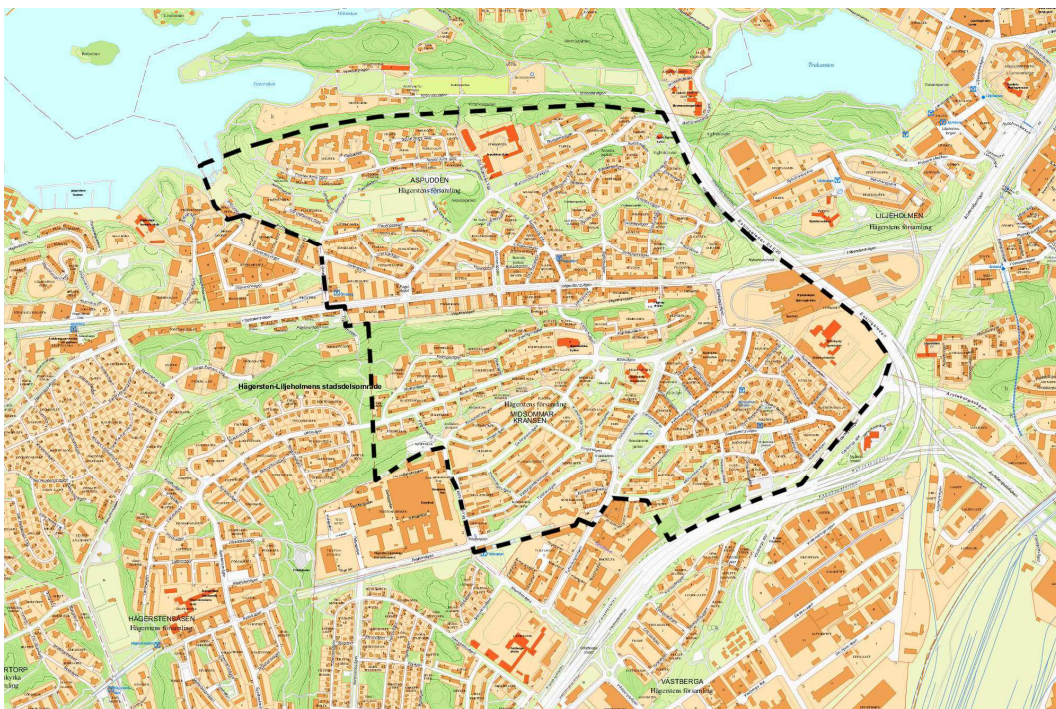
Utlåtande

Bakgrund, syfte och avgränsning

Stockholm växer och år 2030 väntas en miljon människor bo i Stockholms stad. För att möta befolkningsökningen behöver staden utvecklas, inte minst med nya bostäder. I *Promenadstaden – översiktsplan för Stockholm* pekas ett område söder och väster om dagens innerstad ut som den centrala stadens utvidgning. I det ingår Midsommarkransen och Aspudden.

Programmet syftar till att utreda hur Aspudden och Midsommarkransen kan växa i enlighet med Stockholms översiktsplan, med hänsyn till stadsdelarnas egna förutsättningar. Genom att utreda de förutsättningar och behov som finns skapas en helhetsbild av den utveckling som stadsdelarna står inför.

Programmet behandlar stadsdelarna Aspudden och Midsommarkransen. Avgränsningen följer till stor del stadsdelsgränserna, men för vissa frågor, som exempelvis grönstruktur, krävs ett större perspektiv.

Ungefärligt programområde med streckad linje

Tidigare ställningstaganden

ÖP 99 och byggnadsordningen

I Stockholms översiktsplan ÖP 99 anges att Stockholm ska förtätas enligt principen bygg staden inåt. Där förespråkas också förtätningar i kollektivtrafiknära lägen. Enligt byggnadsordningen är Aspudden och Midsommarkransen till större del smalhusstad men med inslag av äldre förstad i stadsdelskärnorna.

Promenadstaden – översiktsplan för Stockholm (antagen av Kommunfullmäktige den 15 mars 2010)

I Stockholms nya översiktsplan pekas ett brett område söder och väster om centrala Stockholm ut som den centrala stadens utvidgning. I området ligger stadsdelar som blivit allt mer attraktiva de senaste åren och där närheten till malmarna, till vatten och grönområden är en stark dragningskraft. I jämförelse med innerstaden är stadsdelarna glest exploaterade och det övergripande målet är att skapa en tätare, sammanhållen, mer mångsidig och levande stadsmiljö där det finns förutsättningar till ett bredare utbud av bostäder, verksamheter, service, kultur, upplevelser etcetera. Det innebär en omvandling inom flera av närförorterna i syfte att uppnå detta mål. Samtidigt ska värdet av den kulturhistoriska och karaktärsskapande bebyggelsen från olika epoker beaktas, liksom betydelsen av attraktiva parker och naturområden. Förbättrad rörlighet för gång- och cykeltrafik och minskade barriäreffekter ska prioriteras.

I översiktsplanen står också att området vid Hägerstensvägens östra del (Nybodadeplan på Herbariet 3) bör utvecklas för att skapa ett starkt urbant samband mot Midsommarkransen och att Telefonplan ska integreras med Midsommarkransen för att skapa en sammanhängande stadsbygd med många funktioner och kvaliteter.

Promenadstaden - Översiktsplan för Stockholm. Programområdet inringat i rött.

Översiktsplanen pekar också ut flera strategiska samband, befintliga och utvecklingsbara. Två av dessa samband berör programområdet. Ett går från Liljeholmen till Skärholmen och ett från Liljeholmen till Fruängen via Telefonplan.

Beslut i exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden beslutade den 21 januari 2010 att hemställa till stadsbyggnadsnämnden om ändrad detaljplan för fastigheten Brandstegen 1 i Midsommarkransen.

Beslut i stadsdelsnämnden

Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd beslutade den 11 februari 2010 att uppdra åt stadsdelsförvaltningen att tillskriva stadsbyggnadsnämnden och exploateringsnämnden om att ett områdesprogram upprättas för Aspudden, Telefonplan och Midsommarkransen.

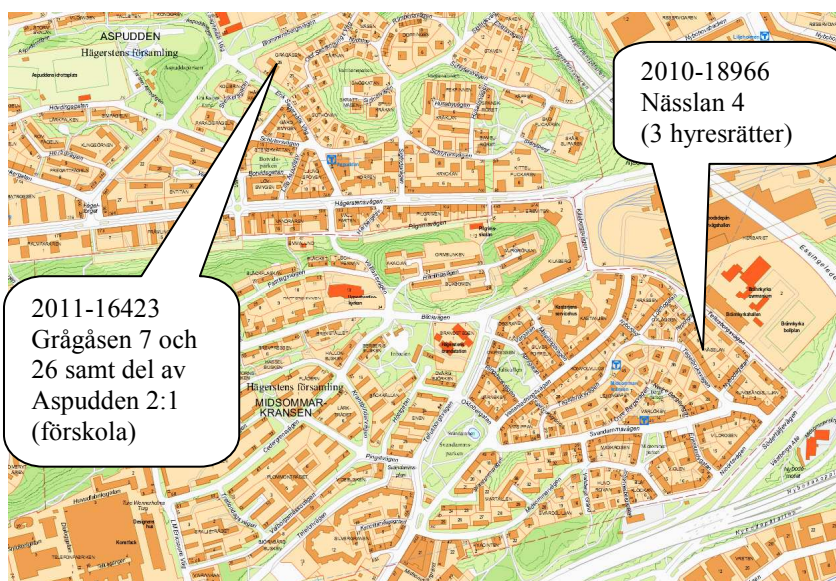
Beslut i stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden svarade på exploateringsnämndens hemställan angående Brandstegen 1 att fastigheten bör ingå i ett övergripande programarbete för att ge en helhetsbild till medborgare och politiker. Vidare ansåg nämnden att man i kommande planprocess bör studera olika alternativ för fastighetens utveckling.

Stadsbyggnadsnämnden svarade, tillsammans med exploateringsnämnden på stadsdelsnämndens skrivelse att kontoren delar stadsdelsnämndens bedömning om att ett områdesprogram behövs för Aspudden och Midsommarkransen. Områdesprogrammet bör enligt nämnden hållas på en övergripande nivå men fördjupas i vissa delar för att klargöra förhållanden inför kommande detaljplanearbete. Programmet för Telefonplan från 2004 ansågs fortfarande vara aktuellt.

Pågående planarbeten

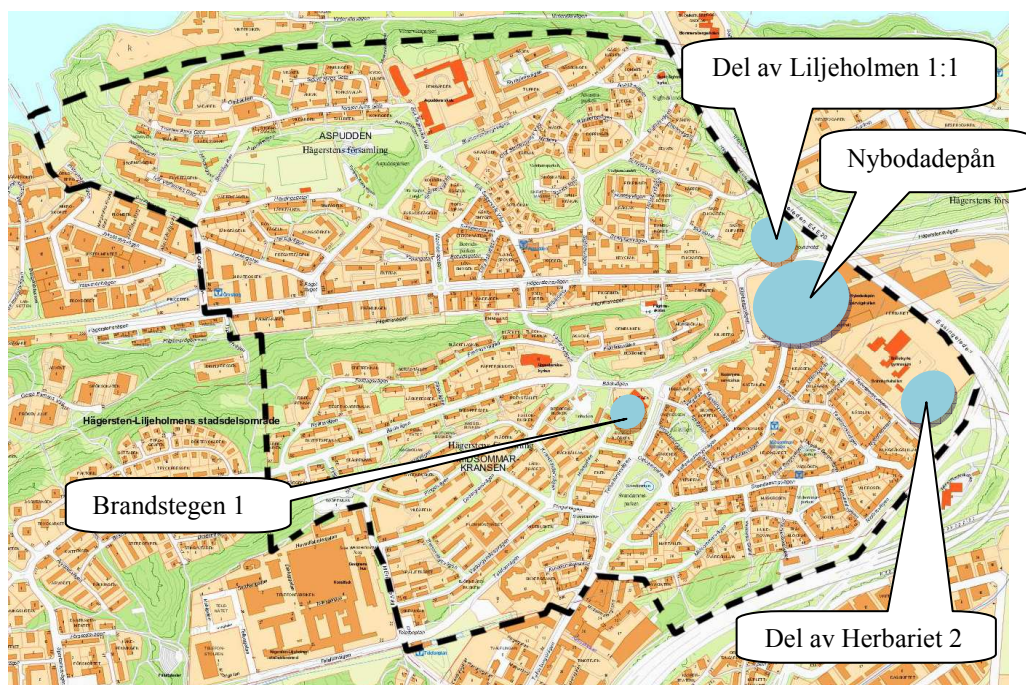
De planarbeten som redan pågår inom programområdet har startats eftersom de ligger på privat mark och eftersom de av olika anledningar inte ansetts påverka eller påverkas av programarbetet.

Översiktskarta – pågående planarbete

Program för Aspudden och Midsommarkransen

Programmet syftar till att utreda hur Aspudden och Midsommarkransen kan växa i enlighet med Stockholms översiktsplan, men med hänsyn till stadsdelarnas egna förutsättningar. Under arbetets gång kommer stadsbyggnadskontoret tillsammans med exploateringskontoret att utreda lämpliga platser för ny bebyggelse. Det handlar dels om mindre förtätningsprojekt men även om större omvandlingsområden där stora komplexa frågor som buller, risk och kulturmiljö dominerar. På dessa platser behöver programmet fördjupas för att bättre utreda vad som är lämpligt att pröva i detaljplan. De platser som stadsbyggnadskontoret ser som lämpliga att utreda närmare för en större strukturell förändring är fastigheten Brandstegen 1, del av fastigheten Liljeholmen 1:1, intill kvarteret Skärsliparen samt del av fastigheten Herbariet 2.

Översiktskarta, större utredningsområden samt Nybodadepån.

Stadsbyggnadskontoret vill också föra dialog med Storstockholms lokaltrafik angående Nybodadepån, i enlighet med *Promenadstaden – översiktsplan för Stockholm*.

Planeringsförutsättningar

Buller och risk

Öster och söder om planområdet går E4/Essingeleden och Södertäljevägen, motorleder som dels utgör en kraftig bullerkälla dels är utpekade som transportled för farligt gods.

Grönstruktur och rekreation

Aspudden och Midsommarkransen är gröna stadsdelar där närheten till naturen bidrar till boendekvaliteten. Grönområdena fungerar både som ekologiska samband och för rekreation. Programmet behöver utreda hur parker,

idrottsområden och grönområden ska hanteras utifrån begreppet *den centrala stadens utvidgning*.

Förskola

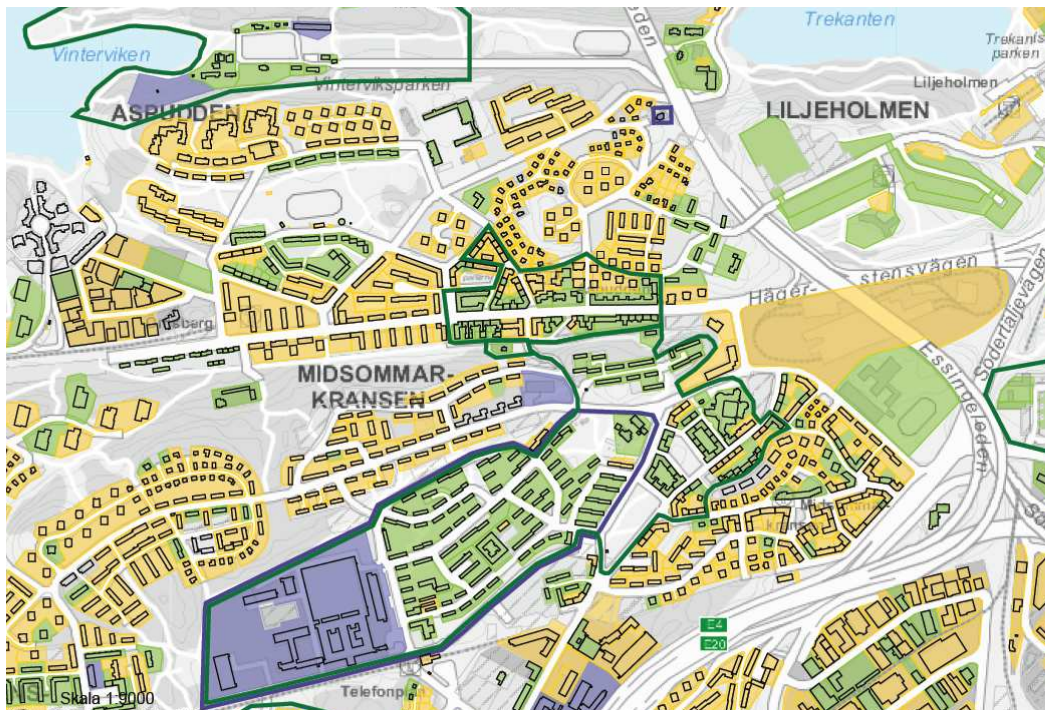
Det råder stor brist på förskolor i Aspudden och Midsommarkransen. Tillsammans med stadsdelsförvaltningen kommer stadsbyggnadskontoret i programmet att utreda frågan. Där ingår att undersöka hur stort behovet av nya avdelningar är i dagsläget, hur stort behov som uppkommer med anledning av tillkommande bostäder och hur de förskolor som idag är uppförda med tillfälliga bygglov ska hanteras.

Skola

Utbildningsförvaltningen ser ett stort behov av en ny skola inom programområdet. Tillsammans med utbildningsförvaltningen kommer stadsbyggnadskontoret att utreda hur många nya elever som väntas de kommande åren samt var en ny skola skulle kunna lokaliseras.

Kulturhistoria

En stor del av bebyggelsen i Aspudden och Midsommarkransen är grön- eller gulklassad. Uppenbarelskyrkan och St Sigfrids kyrka är blåklassade. LM-staden, smalhusområdet direkt öster om Ericssons gamla fabrik vid Telefonplan, är utpekad riksintresse. Ett större område med LM-staden samt den äldre förstadsbebyggelsen i båda stadsdelarna är utpekad som särskilt värdefullt i ÖP 99.

Kulturhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer.

Samråd och dialog

Stadsbyggnadskontoret vill, i enlighet med *Promenadstaden – översiktsplan för Stockholm* och stadsbyggnadsnämndens budget för 2012 arbeta med utökade

samråd under programarbetet. Det kan exempelvis ske genom tidiga dialoger med företag, förvaltningar, föreningar och allmänhet.

Konsekvenser för miljön

Konsekvenser för miljön kommer att beskrivas i programmet i den utsträckning de är möjliga att förutse. I övrigt hanteras konsekvenserna i efterföljande detaljplaneprocess.

Tillgänglighet

Programmet samt efterföljande detaljplaner ska följa Stockholm stads riktlinjer för tillgänglighet *Stockholm – en stad för alla*.

Ekonomi

Programarbetet bekostas av exploateringskontoret. Efterföljande detaljplaner bekostas av respektive byggherre.

Tidplan

Följande preliminära tidplan gäller för processen:

- Start-pm SBN 19 januari 2012
- Ställningstagande SBN II kvartalet 2012
- Samråd II-III kvartalet 2012
- Godkännande SBN III kvartalet 2012

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Stadsbyggnadskontoret ser ett stort behov av att få en översyn över planeringssituationen i Aspudden och Midsommarkransen. Stadsdelarnas popularitet skapar ett intresse för att utveckla området, samtidigt som det finns stora värden att värna. Boende har visat engagemang och intresse för stadsutvecklingen i området och för att delta i processen. Det har speglats i kommunikation med stadens tjänstemän samt i den allmänna debatten och är viktigt beakta.

Programmet bör utreda följande frågor:

- Kulturmiljö
- Grönstruktur, rekreation, idrott med mera
- Platser för ny bebyggelse
- Behov av förskola och skola

Utöver ovanstående punkter behövs fördjupade studier på tre platser: fastigheten Brandstegen 1, del av Herbariet 3 och del av Liljeholmen 1:1 intill kvarteret Skärsliparen. Efter att programmet har godkänts av stadsbyggnadsnämnden kan efterföljande detaljplaner tas fram på de platser som pekas ut som lämpliga för ny bebyggelse.

SLUT